

У висновку, літературний аналіз казок Ганса Крістіана Андерсена з фокусом на використанні епітетів для створення негативних персонажів показує, що автор майстерно використовує мовні засоби для створення живих образів та підкреслення моральних принципів. Епітети допомагають надати глибину та індивідуальність героям, а їх роль у створенні конфліктів допомагає вирізнити тему добра та зла у творах Ганса Крістіана Андерсена.

Список використаних джерел

1. Велика книга казок, переказ українською мовою. Видавництво «Махаон-Україна», 2008, с. 203-323
2. Волковинський О. С. Епітет як носій та елемент стилю. Вісник Львівського університету. Серія: Іноземні мови. 2013. Вип. 21. С. 272–277.
3. Волковинський О. С. Поетика епітета: прологомени до теми. Біблія і культура. 2009. Вип. 11. С. 28–38. URL :http://nbuv.gov.ua/UJRN/bicu_2009_11_5.
4. Мацько Л. Стилїстика української мови: Підручник / Л. Мацько, О. Сидоренко., 2003. 462 с.
5. Пишна Л. Міжкультурний аспект перекладу фразеологізмів // Мова і культура. 2013. Вип. 16, т. 5. С. 415–419.
6. Hans Christian Andersen Sämtliche Märchen und Geschichten//Gustav Kiepenheuer Verlag Leipzig und Weimar, Dresden, 1985 с.196-355
7. <https://promovu.in.ua/epithet/>

Напрямок 2. *Проблеми і перспективи сучасної лінгвістики*

Трачук Вікторія

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка
Степана Дем'янчука», м.Рівне

Науковий керівник ст.в. Я.В.Поченюк

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТАФОР В АНГЛОМОВНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ

Метафори грають провідну роль у науковому пізнанні, допомагаючи передавати думки за допомогою асоціативного мислення. Використання метафор у науковій термінології стає все більш поширеним, адаптуючись до швидкої еволюції мовного вживання. Відомі вчені, такі як О. Винник, З. Корнева, І. Корунець, Х. Пірська, досліджують різні аспекти метафори, розкриваючи її складність та значення в лінгвістичних дослідженнях.

Мета дослідження – встановити особливості метафори в сучасній англійській науковій мові

Виходячи з мети, маємо вирішити наступні **завдання**: провести аналіз поняття метафори та його класифікації в сучасній лінгвістиці; дослідити використання метафор в англійських наукових працях та виокремити їх особливості; проаналізувати види та способи вираження метафор в науковому дискурсі.

Метафора – це фігура мови, яка спирається на концепцію подібності, щоб додати глибини та емоцій мові. Метафори відіграють вирішальну роль у посиленні образності та експресивних якостей, створюючи більш захоплюючий і спогадливий літературний досвід [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**; с. 60].

Використання мовних одиниць у художньому творі виконує стилістичну мету. Крім образного засобу метафора в художньому тексті служить ще й посиленню виразності, тому доцільно говорити про її художньо-виражальну функцію [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**; с. 21].

Використання метафор у наукових і технічних текстах служить багатьом важливим цілям. Метафори не тільки забезпечують імена та тлумачення, але вони також служать для артикуляції та прикрашання змісту. Це дослідження дозволяє ідентифікувати всеосяжні, відмінні та специфічні елементи в термінологічних системах як природничих, так і гуманітарних наук [10, с. 215].

Використання метафори в науковому контексті ретельно використовується, щоб узгодити її з точними намірами та цілями. У науково-технічній літературі метафори можна знайти як у використовуваній мові, так і в мові окремих авторів. Ці метафори об'єднані разом із повсякденними словами та термінами, забезпечуючи більш повне розуміння та ефективну комунікацію в науковій сфері [18, с. 62]. Якщо мовні метафори в художньому мовленні обмежені такими факторами, як прихильність до традиції, відсутність оригінальності та відсутність особистісних та оціночних перспектив, то ці характеристики фактично роблять їх придатними для вираження логічно зв'язних ідей, аргументів та об'єктивного дослідження [30, с. 98].

У сфері наукового письма існує безліч мовних метафор, які часто використовуються, причому деякі з них виділяються як «улюблені» через їхню повторюваність. Одна з таких метафор передбачає використання слова «*step*» для втілення дії чи вчинку, підкреслюючи активний характер обговорюваної теми. Крім того, ще одна широко використовувана метафора включає поняття «*first step*», що означає початок або початок певної діяльності. Цей метафоричний вислів, який часто використовується для передачі ідеї початку нового починання, часто використовується для опису акту початку чогось значного чи важливого.

The first step to success is securing funding for your small business [Помилка! Джерело посилання не знайдено.].

Important step forward in HIV-testing technologies [Помилка! Джерело посилання не знайдено.].

Словесна метафора в науковому стилі, яка може бути деталізована чи ні. Нерозвиненою метафорою, обмеженою одним образом, може бути як мова, так і мова. Прикладом нерозвиненої мовної метафори може бути таке речення:

A naive approach for solving MCDM problems: the quests method [Помилка! Джерело посилання не знайдено.].

Однією з переважаючих форм образної мови в наукових і технічних текстах є використання метафор, які зазвичай містять поєднання дієслова та іменника – *strings of repeated simple parts, realm of semiconductor, the vibrational spectrum boasts, comes into play*. Менш розповсюджені метафори-прикметники:

New puppet government takes shape in Iraq [Помилка! Джерело посилання не знайдено.].

An elegant method of determination of front contact resistance of large area silicon solar cells and relative importance of different resistive components to power loss [Помилка! Джерело посилання не знайдено.].

У сфері наукової та технічної літератури використання метафор, прикрашених прислівниками, здається надзвичайно рідкісним, що робить їх дещо нетиповими. Випадки таких метафор справді нечасті, що робить їх рідкістю, яка заслуговує на увагу в цій галузі.

Design of strictly positive real systems using constant output feedback [Помилка! Джерело посилання не знайдено.].

Do physicians aggressively intensify medical treatment of hypertension? [Помилка! Джерело посилання не знайдено.].

Activity Dramatically Declines During Adolescence [Помилка! Джерело посилання не знайдено.].

Таким чином, ми побачили, що в досліджуваних наукових працях наявні метафоричні конструкції, виражені як окремими частинами мови, так і їх усталеними сполученнями.

Метафору можна розглядати як набір семантичних полів, які існують у більшому семантичному полі. Найбільш частотними типами метафор є прозора (40%), антропоморфна (27%) та синестетична (15%). Далі йдуть полісемічна метафора (10%), синонімічна метафора (6%) та метафора семантичних полів (2%) (рис. 2.1).

Рис. 2.1. Типи метафор (у відсотках)

З позицій компонентного аналізу виявлено семантичні трансформації метафори на рівні архісеми та диференційних сем. За результатами дослідження визначено, що найбільш поширеними з цих процесів є (рис. 2.2):

- 1) заміна архісеми та актуалізація диференційних сем– 65%;
- 2) заміна архісеми та додавання нових диференційних сем - 23%.

Менш розповсюдженими виявилися семантичні процеси:

- 1) заміни архісеми та узагальнення диференційних сем– 9%;
- 2) заміни архісеми та випадіння диференційних сем– 3%.

Рис. 2.2. Види трансформацій метафори (у відсотках)

У сучасному науковому письмі англійською мовою метафора часто зустрічається в контексті, наповненому термінами та фразами, специфічними для галузі. Однак у такому контексті метафора часто втрачає свою первісну яскравість і потенціал для різних інтерпретацій. Термінальна метафора не є естетичним елементом в наукових текстах. Цей брак естетичної привабливості можна спостерігати в наступних прикладах:

Central to second language acquisition (SLA) theory, research, and pedagogy is the identification of the variety of input (language reception) and output (language production) that best leads second language learners toward mastery of their target language. This makes the apparent paradox, called the twin paradox [Помилка! Джерело посилання не знайдено.].

На основі проведеного дослідження ми можемо сказати, що метафора не просто передає існуючі значення, а породжує нові, що підкреслює її важливість у науковому дискурсі. Таким чином, метафора виявляється ключовим лінгвістичним засобом у науковому дискурсі, що не тільки допомагає у передачі складних понять, але й активно використовується для створення нових знань і розуміння світу.

Список використаної літератури

1. Басараба І. Вмотивованість фразеологічних одиниць воєнної сфери. Міжнародна науково-практична конференція «Мова і засоби масової комунікації на сучасному історичному етапі», 10-11 вересня. Львів, 2021. С.60–62.
2. Винник О.П. Метафоричні процеси у формуванні української економічної лексики / О.П. Винник. – Автореф. дис. к.ф.н. – Харків, ХНПУ ім. Сковороди, 2007. – 18 с.
3. Herrmann, J. B. Metaphor in specialist discourse. / J. B. Herrmann, T. Berber Sardinha. - Amsterdam, Netherlands: John Benjamins Publishing Company, 2015. 185 p.
4. Schuttleworth M. Studying Scientific Mataphor in Translation. An inquiry into cross-lingual translation practices. - Abingdon: Routledge. - 2017.
5. Huang C.-H. Design of strictly positive real systems using constant output feedback // Institute of Electrical and Electronics Engineers, New York. - 1999. - Volume 44. - Number 3.
6. Chemmanam Th. Anhidrosis: a clue to an underlying autonomic disorder // Journal of Clinical Neuroscience. - 1997. - Volume 14. - Issue 1.
7. Choi D., Kiesner F. Homeboy Industries: An Incubator of Hope and Businesses // Entrepreneurship Theory and Practice. - Volume 31. - Number 5. - September 1997.

8. Overbye D. The Most Seductive Equation in Science: Beauty Equals Truth // The New York Times. - 1999. - March 26th.
1. Phillips K. Important step forward in HIV-testing technologies // American Journal of Preventive Medicine. - Volume 25. - Issue 2. 1995.

Напряв 3. *Художня література: текст, контекст, інтертекст.*

Ельза Алієва

здобувачка вищої освіти 2 року навчання за першим (бакалаврським) рівнем
філологічного факультету Запорізького національного університету,
м. Запоріжжя

Науковий керівник к.ф.н., доц. В.М. Ніколаєнко

ТЕМА ПАМ'ЯТІ У ТВОРІ Г. ПАГУТЯК «ПОТОНУЛА ДУША»

Питання пам'яті завжди залишаються актуальними в контексті літературних досліджень, адже вони відображають не лише історичні та культурні аспекти, але й відбивають невичерпну тему людського існування. Одним із творів, у якому порушено питання збереження пам'яті, є оповідання «Потонула душа» Г. Пагутяк.

Тему пам'яті у творах Г. Пагутяк уже досліджувала Г. Бокшань у статті «Мотив пам'яті у повісті Галини Пагутяк "Гірчичне зерно"». Вона зазначає, що «у багатьох художніх творах та есеях письменниця пояснює хвороби сучасного суспільства, зокрема байдужість до минулого, пов'язану з втратою гармонійних стосунків із природою» [1, с. 4]. Тож аналіз оповідання Г. Пагутяк «Потонула душа», яке ще в заявленому аспекті не осмислювалося літературознавцями, відповідає всім критеріям актуальності наукових робіт.